

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

3:dje årg.

Den 22 December 1901

N:o 12

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *August Bondeson* (med 1 porträtt). *En ännu icke utgifven kärleksvisa ur August Bondesons visbok. "Ett köpmanshus i skärgården"* af Frans Hedberg (med 2 illustrationer). *Några norska bilder för dagen* (med 6 illustrationer). *Öfverlämnandet af Nobelprisen* (med 1 illustration). *"Jul", efter en or ginallavering för HVAR 8 DAG af Lennart Nyblom. Två nationsfäster i Uppsala* (med 5 illustrationer). *Nobelprisen* (med 1 porträtt). *Vetenskapsakademien* (med 1 porträtt). *Också ett "stationssamhälle"* (med 1 illustration). *En kärnkarl* (med 1 illustration). *Julklockorna*, originalberättelse för HVAR 8 DAG af Saxo. *Tre porträtt för dagen. Veckans porträttgalleri* med 18 porträtt.

BONNIERS TRYCKERI ARTIEBLAG. GÖTEBORG. 1901.

Foto. Steen-Müller, Göteborg.

HVAR 8 DAG.

AUGUST BONDESON
SKILDRAREN AF SVENSKT FOLKLIF.

AUGUST BONDESON.

Intresset för allt, som rör vårt folklif, dess diktning, musik och lore i allmänhet, har ju på senaste åren genom många samverkande krafter vunnit en glädjande utbredning inom vårt land. En bland dem, som i synnerligen eminent grad bidragit till detta resultat, är d:r August Bondeson, hvilken nyligen börjat utgifvandet af sina samlade visor, frukten af ett helt lifs med sällsynt entusiasm och energi bedrifna forskningar. Det verk han nu utgifver, kan också med allt fog göra anspråk på att kallas ett verkligt *nationalverk*, och säkert glädja vi mångt hem, då vi nu vid juletid visa nans intelligenta, jovialiska drag och till dessa kunna foga en af honom själf författad, högst karaktäristisk biografi jämte en af hans allra som vackraste kärleksvisor, upptecknad i hans hembygds »Mesopotamien», som han kallar sitt kära Halland, »kungariket med de många floderna».

Och härmed lämna vi ordet åt August Bondeson själf.

* * *

På begäran af redaktionen för HVAR 8 DAG får jag härmed lämna några biografiska uppgifter.

Jag är ej, som ofta uppgifvits, direkt utgången ur den landtbrukande allmogeklassen. Min farfar, Bonde Ottosson, innehade visserligen ett kronohemman, Gislestad i Ljunby församling i Halland, men idkade såsom sin viktigaste näring byteshandel på Göteborg.

Min far, Carl Bondeson, född 1812, var handverkare, skomakare och sadelmakare i Vessige.

Min morfar, skomakaren och klockaren i Sandvik i Småland, Johannes Arvidsson Nygren, härstammade från en gammal, småländsk soldatläkt. Han hade en för sina förhållanden rätt stor beläsenhet och en vacker boksamling, af hvars böcker jag från goss-åren lifligt erinrar mig Jakob Freeses »Andelige och världslige dikter», äfvensom Dödsdansen under titel »Det mänskliga lifvets obeständighet, eller samtal emellan döden och människor i allehanda stånd». Min morfar uppträdde till och med såsom tillfällighetspoet inom familj-kretsen.

Lägger jag härtill, att af mina fyra morbröder två varit klockare och två gåtgifvare, den ene på den i Halland så ryktbara Sjönevads gästgifvare-

gård, min ungdoms paradis, så har jag härmed redogjort för den närmaste släkten. Af Sjönevads-morbrodern har jag lärt mig att spela fiol.

Den, som väckte mitt sinne för folkdiktningen, var min far. Ifrån min tidiga barndom underhöll han mig med sagor och berättelser. Hans minne var oerhördt. Allt, hvad han sett, hört och läst, stod präntadt i minnet. I hela omnämden var han också känd och högt värderad för sin berättar-konst.

I sin krafts dagar hade han sitt arbete på icke mindre än aderton prästgårdar, där han alltid hade äran att med pastor loci få resonnera vid aftontodden.

Omkring halfva antalet »Halländska sagor» har jag hört af honom. Några af dessa upptecknade jag redan så tidigt som 1871.

Ett planmässigt studium af allmogelivet började jag 1876 med vandringar i skilda landskap för insamling af folkdiktning och etnografiska föremål. Och först, då jag kom ut i andra bygder, fann jag, huru rik på originalitet min egen hembygd var.

Som skolyngling i Göteborg lät jag trycka min första bok och lämnade i denna stad bidrag till tidningar.

Min princip vid folklifsskildringen har alltid varit den att med gamle Herodot låta detta vara detta. Jag har sökt att låta folket teckna sig själf genom att strängt iakttaga dess eget åskådnings- och uttryckssätt.

Med glädje har jag veckotals kamperat äfven i den fattigaste backstuga och med mitt värdfolk delat kost och förströelser, men äfven dess umbäranden och bekymmer.

Aldrig glömmar jag den nattstund, då jag på Dal, i backstugan hos Jakob Glader, krupit upp på träbänken, som pöste af en med torra ormbunkar fylld säck.

»Här ligger man ju så godt som en kung», sa' jag.

»Ja, han sa' så, lumpsamlaren med, som låg här i förrgår», svarade gubben Glader.

Göteborg d. 16 dec. 1901.

August Bondeson.

EN ÄNNU ICKE UTGIFVEN KÄRLEKSVISA UR AUGUST BONDESONS VISBOK.

Visan upptecknad i Vessige, Halland, 1884.

Sif för fort.

Ack, jag som många andra på hafvet vandra må. Så långt ifrån min hemort på o-c-e-a-n-u-blå. Bland främmande nationer jag söka skall mitt bröd, Förutan några vännar, som trösta i min nöd, I min nöd.

Ack, jag som många andra på hafvet vandra må,
Så långt ifrån min hemort på oceanen blå,
Bland främmande nationer jag söka skall mitt bröd,
Förutan några vännar, som trösta i min nöd,
I min nöd.

I sällskap har jag varit med engelsmän här
Och afrikanska negrar, som jämt mitt sällskap är,
Därtill med spanioner, portugisare också,
Ja, alla slags nationer under himmelen den blå,
Ja, den blå.

När jag från hemmet reste, en vän jag hade kär
Och hände i mitt hjärta för hvarje dag jag bär.
När stormarna de tjuta och sjön mot skeppet slår,
Min tanke då till vännen i lilla hyddan går,
Ja, han går.

På resa till Ostindien från Engeland vi gick,
Då bref ifrån min broder på samma dag jag fick.
Han sade: »Gode broder, jag dig berätta kan,
Att flickan din har tagit en annan fästeman,
Fästeman.»

Jag kan ej rätt uttala, hur ledsen jag då blef.
Jag tänkte på de orden, som bror min till mig skref,
Jag läste alla brefven, som jag från henne fått.
Där tydligt stodo orden: »Du har mitt hjärta fått,
Hjärta fått.»

Hur skall jag nu mig trösta? Det vet allena gud!
När jorden börjar grönska, då vill jag sen gå ut
På oceanen blå, på naturens stolta fält!
Min lott är så utfallen, min gud har så beställt,
Så beställt.

Nu har jag så beslutit i denna vinters tid,
Att aldrig skall en flicka nu mera narra mig.
Ty flickors kärlek varar, ja, blott en månads tid,
Och är man längre borta, så ha de ändrat sig,
Ändrat sig.

Nu har jag så beslutit i dessa vinters lar
Och därför tar jag hyra, till Göteborg jag far;
Ty jag vill en gång skåda och se min gamla mor
Och så min kära fader, min syster och min bror
Och min bror.

»ETT KÖPMANSHUS I SKÄRGÅRDEN», AF FRANS HEDBERG,
PÅ SÖDRA TEATERN I STOCKHOLM.

Foto. A. Olausson, Stockholm.

KAPELLPREDIKANTEN GULDBRANDSON: hr Bäckström.
MOSS: hr Victor Lundberg.

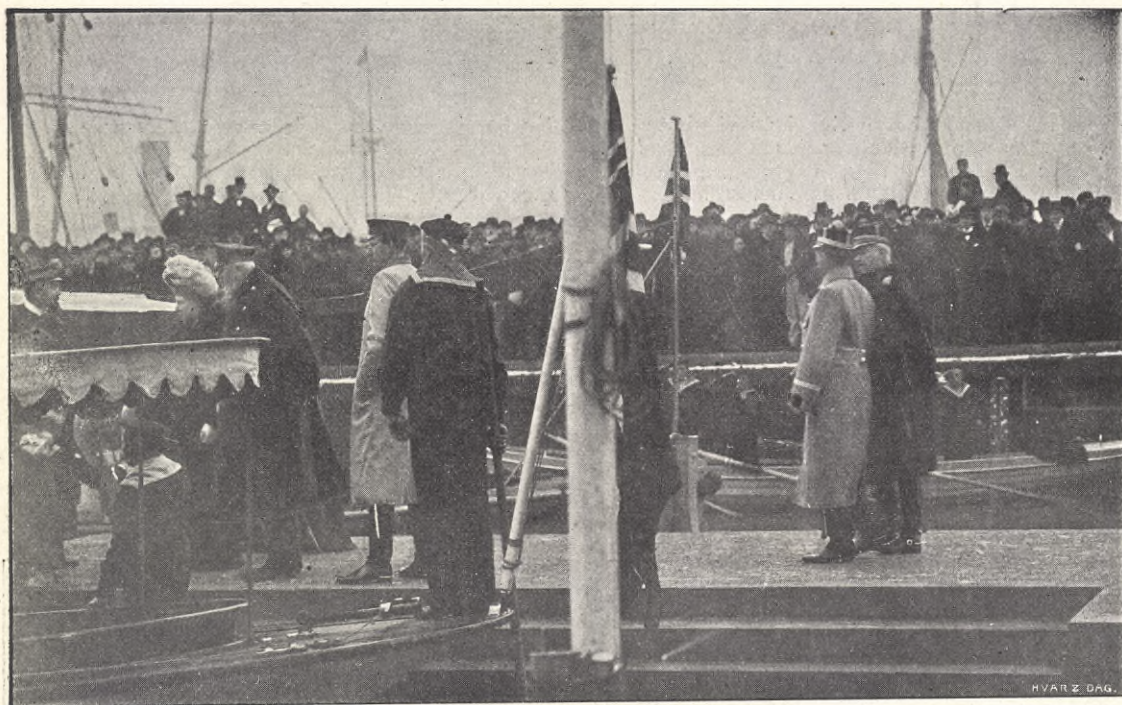
EMILIA: Fru Fahlman.

Södra teatern i Stockholm har upptagit Frans Hedbergs dramatisering af Emilie Flygare-Carléns roman »Ett köpmanshus i skärgården», och har stycket, hvilket är gjordt med stor skicklighet

på grundvalen af den gamla, städe spännande historien om brott och vedergällning, slagit mycket an. Hr Bäckström, fru Fahlman och hr Victor Lundberg fira nya triumfer.

NÅGRA NORSKA BILDER FÖR DAGEN.

Efter fotografier tagna speciellt för HVAR 8 DAG af N. Skarpmoen, Kristiania.

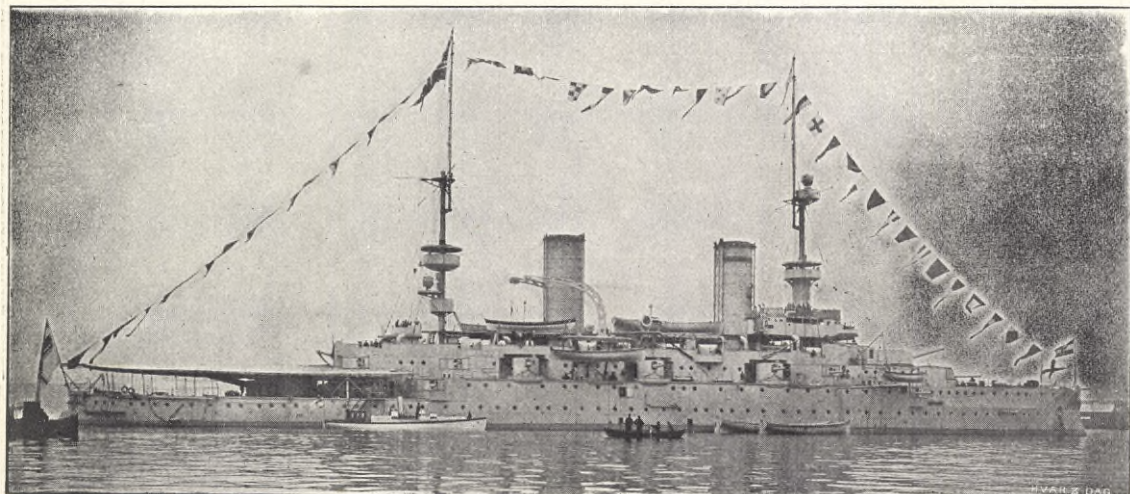
KONUNG OSCAR, PRINS CARL, OCH PRINSESSAN INGEBORG SAMT AMIRAL BÖRRESEN stiga ombord å en barkass för att aflägga besök å tyska eskadern.

Vårt konungahus ämnar som bekant, med undantag af Kronprinsessan och Prins Vilhelm, tillbringa julen i den norska hufvudstaden. Konungaparet och Prinsparet Carl befinna sig darsamma städes sedan någon tid tillbaka. Under de kungligas vistelse i Kristiania har detta gästats af en tysk eskader, hvars chef var ingen mindre än tyske kajsarens broder prins Heinrich.

Tisdagen den 10 dennes aflade konungen samt prins Carl och prinsessan Ingeborg besök å prins Heinrichs amiralskepp, den väldiga pansarkryssaren

»Kaiser Friedrich III», som af h. m. med största intresse besågs från ofvan till nedan. I en tysk ångslup for konungen därpå öfver till »Victoria Louise» samt besåg ätvenledes detta fartyg mycket noga. Därpå for man tillbaka till »Kaiser Friedrich III», där frukost intogs. Då de kungliga sedermera lämnade eskadern gafs stor salut, och de hälsades vid landstigningen och under färden till slottet med lifliga ovationer af stora folkmassor.

* * *

TYSKA AMIRALSKEPPET, PANSARFARTYGET KAISER FRIEDRICH III, ombord å hvilket Prins Heinrich befinner sig, iklädt flaggskrud vid konung Oscars besök.

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

KONUNG OSCAR AFLÄGGER BESÖK A TYSKA AMIRALSKEPPET.

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

TYSKA ESKADERN Å KRISTIANIAFJORDEN.

AMIRAL G. F. von KROCH. T

NORSKA STORTINGETS SESSION VID BESLUTET OM UTDELANDE AF NOBELS FREDSPRIS. Yttest till venster å första stolhaden framför talmansbordet synes Björnstjerne Björnson.

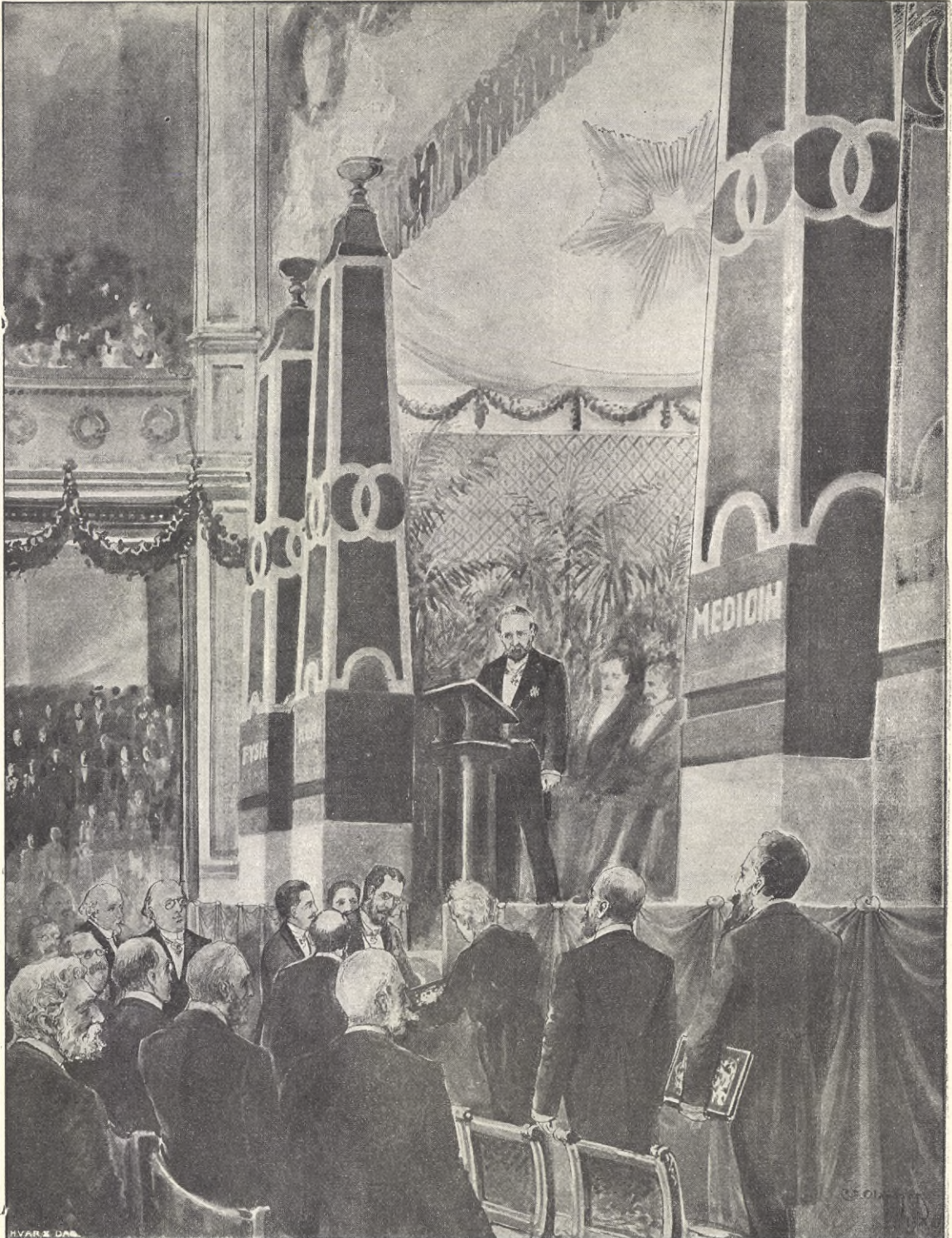
Den session i norska stortinget, då det Nobelska fredspriset utdelades, hade naturligtvis en särskildt högtidlig prägel. Bland de närvarande märktes prinsparet Carl, regeringen in corpore m. fl. Efter några inledande ord af stortingenspresidenten Berner tog Nobelkomiténs ordförande statsrådet Löfvland till orda och tillkännagaf, att komitén tilldelat Nobelska fredspriset för 1901 åt hrr Henri Dunant och Frédéric Passy med hälften åt vardera. Härpå framförde presidenten stortingets tack till Nobelkomitén, och stortinget och regeringen ansökt sig till detta tack genom att resa sig från sina platser.

*
Med kommanderande amiralen *George Fredrik von Krogh*, hvilken tisdagen den 10 dennes afled i en ålder af 58 $\frac{1}{2}$ år, har norska flottan gjort en förlust, som ej torde bli lätt att fylla. Man kan med fog säga, att han varit hufvudkraften vid skapandet af den modärna norska marinen, i all synnerhet sedan han år 1896 blef dess kommanderande amiral och chef. Den framstående militären var äfven en ovanligt nobel, personlighet, en varm hjärtad natur, en älskvärd, präktig kamrat. Därför sörjes han ock i vida kretsar öfver hela sitt land, och länge skall hans minne lefva aktadt och äradt.

ÖFVERLÄMNANDET AF NOBELPRISEN

I MUSIKALISKA AKADEMIENS STORA SAL, DEN 10 DECEMBER 1901.

Teckning för HVAR 8 DAG af C. A. Olausson, Stockholm.

Teckningen visar det ögonblick då kronprinsen öfverlämnar diplom till professor van't Hoff. — Bakom denne synes professorerna Behring och Röntgen. — Bakom f. d. statsminister Boström står d:r C. D af Wirsén, Svenska Akademiens sekreter.re. — Vid talarstolen f. d. riksarkivarien Odhner.

JUL

EFTER EN ORIGINALLAVERING FÖR HVAR 8 DAG AF LENNART NYBLOM.

TVÅ NATIONSFÄSTER I UPPSALA.

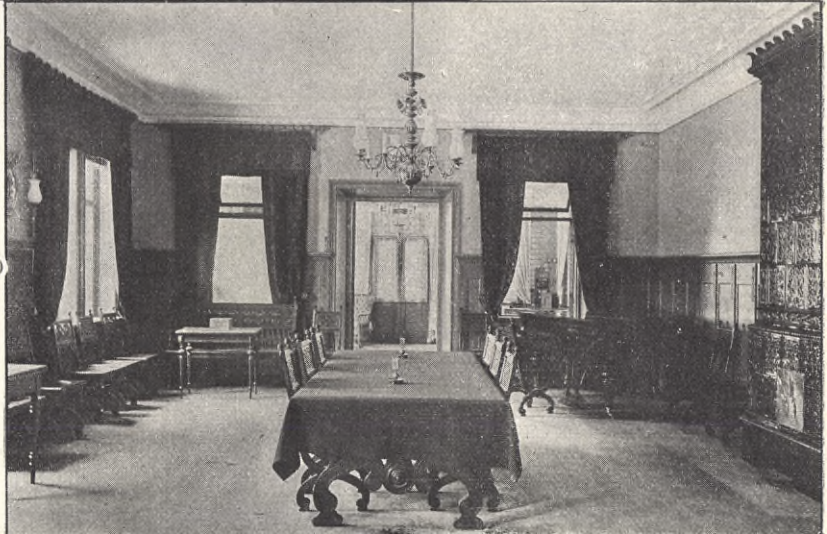
Fotografier af A. Dahlgren, Uppsala.

Hvad som särskildt gjorde detta »landskap» till en glädjefäst, var, att nationen vid detta tillfälle fick taga sitt nya hem i besittning. Den stora lokalen i tr. upp är nämligen utyrd till studentkåren, och Östgöta nation har på nedra botten inredt fem rum till nationslokal. Hvad som mest gör intryck på den besökande, är den prägel af hem, som gör den nya lokalen så inbjudande. I sitt närvarande skick är den en af Uppsalas allra trefligaste nationslokaler. Läsrummet, sessions- och klubbbrummen utmärkas af en synnerligen geden utstyrel. Förmaket, är också makfullt inredt.]

ÖSTGÖTA NATIONS NYA LOKAL: Verandar

Östgöta nation hade i förra veckan i sin präktiga nationslokal ordinarie »landskap», hvilket hade en fästligare prägel är vanligt. Ett porträtt af nationens förre inspektor, nuvarande professorn vid Karolinska institutet C. J. G. Sundberg, utfördt af prof. Axel Jungstedt aftäcktes härvid, och hölls högtidstalet för prof. S som var närvarande, af inspektor prof. Danielson. Tal. vände sig till prof. S. och uttalade till honom nationens djupt kända tacksamhet, för hvad han varit och verkat för Östgöta nation, särskildt vid den under hans inspektorat inträffade ekonomiska krisen.

ÖSTGÖTA NATIONS NYA LOKAL: Klubbbrummet.

Invigningen af Upplands nations nyrestaurerade byggnad har likaledes i förra veckan ägt rum. Till nationens hedersledamöter hade inbjudning utfärdats att närvara vid högtidligheten, och det var en lysande samling, som rörde sig i den vackra högtidssalen, märkesmän för vår tids odling på olika områden. Här såg man ärkebiskop Ekman, f. d. statsministern E. G. Boström, riksmarskalken frih. von Essen, universitetskanslern Gilljam, öfverståthållaren frih. Gust. Tamm, landshöfding Bräkenhielm, godsegaren Hugo Tham, justitierådet Afzelius m. fl.

Sedan gästerna tagit plats, intågade nationen, företrädd af fana och sångkör. Härpå ljödo tonerna af Upplands nations marsch och så en för tillfället författad invignings-

ÖSTGÖTA NATIONS NYA LOKAL: Förmaket.

sång med text af prof. Tycho Tullberg och musik af Ruben Liljefors. Därefter bestogs den af en rik växtdekoration omgifna talarestolen af nationens inspektor prof. T. Tullberg, som höll högtidstalet, i hvilket han lämnade en intressant skildring af Upplands nations historia.

Nationslokalen ter sig efter restaureringen synnerligen prydligt med sin ljusa färgton. Ofvanför hufvudingången vid St Larsgatan prydes fasaden af nationsvapnet, modelleradt på själfva väggen efter ritning af arkitekten Stenberg. Vi stiga upp för trappan, som är hållen grönt. Dörren till vänster är öppen, och vi stiga in i stora salen. Detta är ett ljust prakt-

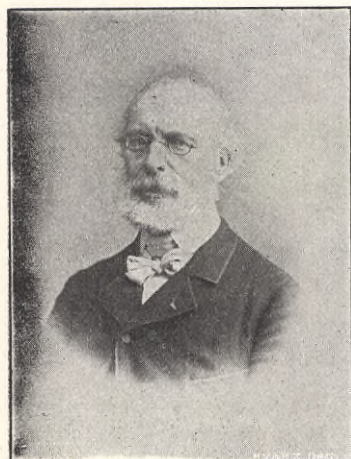
UPPLANDS NYRESTAURERADE NATIONSLOKAL:
Tidningsrummet.

fullt rum, som gör ett mycket godt intryck med sina diskreta väl valda tapeter i grönt och sitt tak i hvitt och guld. Väg-garna prydas af porträtt. Till vänster om stora salen ligger förmaket, som innehåller en del vackra konst saker. Lokalen innehåller vidare tidningsrum rött med vacker möbel, spelrum och biblioteksrum. Allt är praktiskt, smakfullt och på samma gång elegant och enkelt.

UPPLANDS NYRESTAURERADE NATIONSLOKAL: Stora salen.

NOBELPRISEN.

Frédéric Passy, som jämte Henry Dunant fått dela det Nobelska fredspriset, är född 1822, studerade jura samt blef 1846 »auditor» vid Conseil d'état. Han ägnade sig hufvudsakligen åt politisk ekonomi och utnämndes 1877 till medlem af »Académie des sciences morales».

Sin mesta verksamhet har han dock, som sagdt, utöfvat som sekreterare hos fredsligan »Ligue internationale de la Paix», bland hvars stiftare han också själf var en, jämte Arlés Dufour, Michael Chevalier, Jean Dolfus och Martin Paschoud.

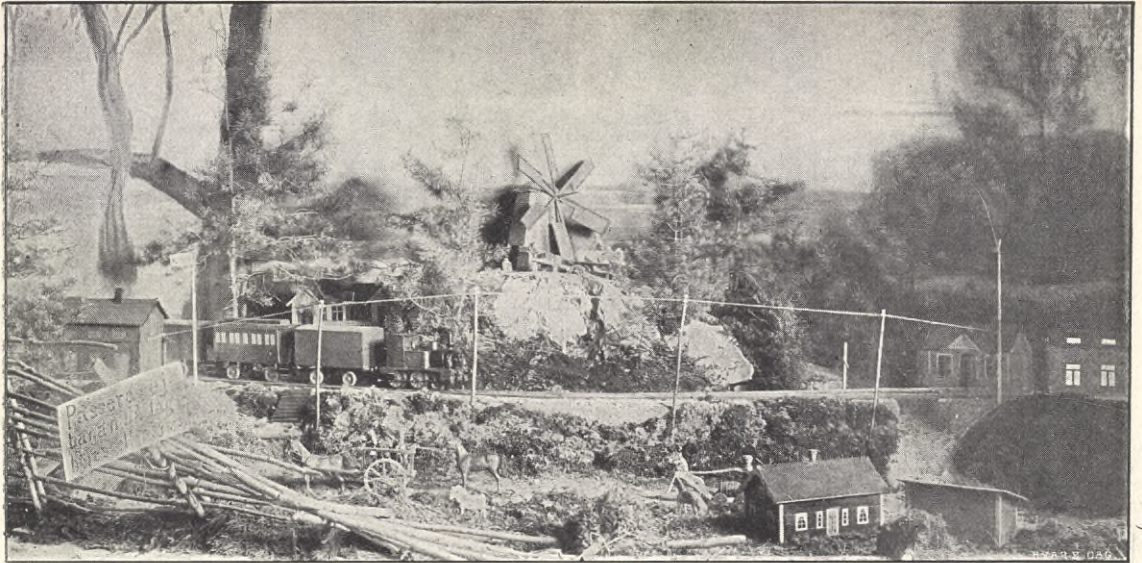
Till sekreterare i Vetenskapsakademien utsågs den 11 ds intendenten vid riksmuseet prof. *Per Olof Christoffer Aurivillius*, född 1853. Prof. A., som kan blicka tillbaka på en synnerligen vacker vetenskaplig forskningsbana inom zoologiens område — han är som bekant specialist på fjärlarnes ordning — är föröfrigt en lika blygsam som kunnig man, hvilkens väl till den kräfvande post han nu erhållit helsats med allmän tillfredställelse.

FRÉDÉRIC PASSY.
Delade fredspriset med Henry Dunant.

VETENSKAPSAKADEMIEN.

PROF. CHR. AURIVILLIUS.
Vetenskapsakademiens nye sekreterare.

ETT MINIATYRBANTAG i full gång, förevisadt på en välgörenhetsbazar i Strengnäs.

En intressant förevisning har man nyligen haft tillfälle se å en välgörenhetsbazar i Goodtemplarhuset i Strengnäs, då en af logens medlemmar, snickaremästare Petterson förevisade honom förfärdigade små maskiner, som äro något i sitt slag synnerligen vackert. Först märktes ett bantåg bestående af lokomotiv med vagnar, löpande fram å för ändamålet tillverkade skenor, lagda på en förträffligt gjord järnvägsbank.

Lokomotivet, som är synnerligen välgjort, ilar helt betydligt fram, drivet af en i detsamma befintlig miniatyrmotor, uppeldad med sprit, medförande en vagn, under det några vag-

nar stå vid den ena af de två stationerna. Genom en särskildt anordning sättes ock en vid »banan» på en höjd belägen väderkvarn i gång. Omkring miniatyrbanan hafva en del lyckade anordningar vidtagits för åstadkommande af en tilltalande landskapsvy. Hvad hr P. har med sina vackra små maskiner åstadkommit, är så mycket mera erkännansvärdt och hedrande, som han icke erhållit någon undervisning i mekanik eller maskinlära, utan helt och hållet på egen hand studerat sig till nödiga kunskaper för att kunna åstadkomma, hvad han nu sett sig i stånd att visa allmänheten.

EN KÄRNKARL.

Foto. Wigstén, Bollnäs

SVERIGES TROLIGEN ÄLDSTE POSTILJON, DEN SNART 90-ARIGE HANS JÖNSSON, hvilken ännu vid full vigör och beväpnad med sabel och revolver två gånger i veckan kör sin post å den 4 1/2 mil långa linien Wexbo—Regnsjö—Bollnäs.

JULKLOCKORNA.

Originalberättelse för HVAR 8 DAG af Saxo.

Är detta ert sista ord, fröken Elsa?»

»Fråga inte mer, Axel, jag ber er!»

Den unge skepparen kramade rorkulten med sin kraftiga, bruna näfve. Han hade aldrig väntat sig något annat svar. Hans kärlek syntes honom själf så orimlig — och likväl träffade honom hvarje ord hon gaf till svar som en pisksnärt.

»Ni får förlåta mig, men jag trodde verkligen, att vi båda för länge sedan hunnit glömma den tiden», hade hon sagt, när han påminde henne om deras barnår, hur de vuxit upp tillsammans och lekt med hvarandra, han, den fattige fiskarsonen, och hon, den rike köpmannens dotter, utan att begreppen stånd och börd då störde deras glädje.

Han påminde henne om de solljusa sommar-dagar, då de sprungo omkring på klipporna och plockade strandknoppar åt hvarandra. Det var han, som först lärde henne sköta en åra, när de rodde ut i hans fars gamla, koltjärade julle, han som lärde henne namnen på alla skär och grund, och han försummade ej heller att påminna henne om alla de gånger hon plumsat i sjön, då det blef hans lott att draga henne upp igen.

Han mindes så väl en vinter, när den första snön fallit och lilla Elsa, strålande glad, kom emot honom med en splitter ny kälke med järnmedar och granna ornament på, hur hon spände tömarna med bjällrorna kring hans armar och skrat-tade af hjärtans lust, när hennes duktige häst skenade i väg med henne öfver snön. Det var han, som lärde henne gå på skridskor — först på den stora dammen ofvanför staden, sedan gjorde de längre åkturer på sjön när hamnen tillfrusit. Och när hon ute på isen frös om sina små knub-biga händer och började gråta, nog var det Axel, som både fick gnugga henne varm och trösta henne.

En jul hade Axel tält ihop en båt åt Elsa och riggat den och klädt den i grannaste flaggskrud. Han hade aldrig sett henne så glad, som när hon fick den julklappen. På julaftonen kom Elsa till den lilla fiskarstugan och frågade, om inte Axel finge följa med henne hem och tillbringa julaftonen där. Det fick han förstås, och under det klockorna i kyrkan ringde till aftonbön i den stilla julkvällen, vandrade de båda småttingarna hand i hand till det rikt upplysta Barkska huset vid hamnen. Den julaftonen var ett af Axel ljusaste minnen.

Men allt det där hade hon glömt — för länge-sedan. Och det var ju ej att undra på. Deras vägar hade med åren alltmera skiljts från hvar-andra. Hon sändes efter slutad konfirmation till utlandet, fick sin uppfostran i en världsbeaktad pension och kom tillbaka som en ung, elegant dam, vacker, beundrad och afundad. Han fick sin ut-bildning i lifvets hårda skola. Innan Axel fyllt femton år dog hans fader, och ynglingen måste ut att trotsa storm och sjö för att kunna försörja sin gamla mor.

Men han hade ej kunnat glömma. Därute på hafvet i mörka höstnätter, när han på däckets höll vakt öfver sillgarnen, och vågorna brusade rundt omkring honom, trängde sig minnena fram.

Det var sällan han nu fick tala med sin forna lekkamrat. Men han glädde sig som ett barn, när hon leende med en vänlig nick besvarade hans vördnadsfulla hälsning, då han mötte henne på gatan. Och när hon under sommaren ibland tog sig en segeltur med hans båt, stod han i styr-luckan stolt som en vikingahöfding, som för hem sin röfvade brud. Det hade aldrig fallit honom in,

att han skulle få tillfälle att förklara sin kärlek för henne. Och nu hade det dock skett.

Hon hade seglat ut i hans båt. Vinden blåste frisk, solen sken och hafvet lyste i hvitt och blått. Lustigt dansade den smäckra jakten fram öfver vågorna, förbi alla dessa klippor och skär, som de båda så väl kände till.

Elsa var vid strålande lynne och underhöll en-liflig konversation med sin skeppare. Det intres-serade henne att höra honom berätta om deras-friska lif på sjön. Under samtalet hägrade minnena för honom från flydda dagar, han trodde, att också hon älskade dessa minnen — och innan han riktigt visste, hur det gått till, hade han biktat för henne sin stora, unga kärlek.

Hvad som rörde sig inom henne — hvem vet det? Men han såg hur rosorna bleknade på hen-nes kinder, strax innan hon vände bort ansiktet och gaf honom sitt hårda, kalla svar: »Jag trodde vi båda för längesedan hunnit glömma den tiden.»

Han blef ej ond på henne. Med ett resigne-radt, bittert uttryck betraktade han den vackra flickan, som satt med ryggen vänd emot honom och blicken riktad förut.

»Det är väl bäst att vi segla hem nu», sade hon med en befallande skärpa i rösten och svepte filten närmare om sig.

Axel lade upp rodret, halade skoten och styrde med säker hand jakten in mot hamnen. Vågorna bröto sig mot bogen och ett fint glittrande vatten-stänk dansade öfver däckets. Nu ville han segla, undan skulle det gå, det var i alla fall sista gången. Han fick segla med henne, den vackra Elsa Bark.

Med hvinande fart flög jakten in i hamnen. Skummet brusade framför bogarna, det hvirflade och blänkte i kölvattnet. Så gjorde jakten en elegant sväng, seglen fladdrade och lekte, och såfligt gled båten in till stranden.

»Hvad är jag skyldig?», frågade Elsa, sedan hon kommit upp på kajen.

Axel rynkade ögonbrynen.

»Ingenting», svarade han kort.

»Vi ha ju seglat två timmar — var så god — här är två kronor.»

Utän att se på honom tryckte hon pängarna i hans hand och gick uppåt staden. Där stod Axel ensam med sina två kronor. De brände som eld i hans hand. Han kände god lust att kasta pängarna i sjön, men därhemma satt hans gamla-mor, hon behöfde dem. Långsamt stoppade han pängarna i fickan, mumlande:

»Ne'ne', hon är rik och förnäm, hon, jag en fattig stackare, som seglar för en krona i timmen. Men den här seglatsen blef nog mäst dyr för mej.»

Samma afton var Elsa Bark på soiren i socie-tetssalongen. En hel skara kavaljerer svärmade omkring henne, giftaslystna ungherrar, som rest till den fashionabla badorten ej minst med bialsik-ten att söka draga högsta vinsten på äktenskapets lotteri. Och Elsa Bark var ett lika godt parti som någon af damerna bland badgästerna.

Men den vackra Elsa var alls inte nådig i kväll. Hon var vid miserabelt lynne, den ödes-digra seglatsen på middagen spökade alltjämt i hennes hjärna.

Det förargade henne, att en båtskeppare, en fiskare, hvilkens stora, bruna händer luktade tjära-långa vägar, kunde vara så hänsynslös att fria till henne — hon som hade en vapensköld för hvarje finger i perspektiv. Och likväl hyste hon en viss beundran för hans djärfhet. Hans kärleksförklaring

var åtminstone mera originell än de flesta hon fått höra, och de barndomsminnen hon kallt förnekat, dök fram, det ena efter det andra.

Elsa lämnade tidigt soirén och promenerade ensam utmed stranden i den vackra, ljusa sommarkvällen. Och hur hon gick, kom hon om och om igen till den plats, där den unge fiskarens båt låg förtöjd.

»Nej, det är för löjligt», tänkte hon skrattande, då hon väl för femte gången stannade därnere vid den lilla finputsade jakten, som låg med seglen beslagna, sakta gungande för de lätta dyclingarna. »Inte är det lönt att tänka på alla dumheter man som barn varit ute på. Gud, hvad skulle löjtnant Silfverkrook tänka, om han anade, att min hjärna blifvit alldeles upptagen af en fiskares kärleksförklaring.»

Om några dagar hade Elsa också nästan glömt hela historien. Eftersommarens fästligheter gifvo henne nästan aldrig tid att tänka på annat än nöjena för dagen.

Men så kom hösten med sina långa mörka kvällar. Det lilla samhället förvandlades som genom ett trolls slag. Gatorna blefvo tomma, ödsliga, parkerna sköflade, restauranter och salonger stängda med stora, grå lämmar för fönsterna. Då smögo de fram, alla sommarens minnen. Och hur det var — alltid stod den där segelturen främst bland dem — kanske därför att den berörde henne pinsammare än de andra.

En dag mötte hon Axels mor på gatan — den unge fiskaren hade hon ej sett mera under sommaren. En oemotståndlig makt dref henne fram till den gamla, och af denna fick hon veta, att Axel gått till sjös.

»Han var så besynnerlig en lång tid», sade gumman, »han ville nödvändigt bort. Och så for han för några dar se'n, när badgästerna rest och han inte hade nå'n förtjänst på seglingen längre.»

Hvarför han rest, det visste inte den gamla. Men Elsa visste det, hon.

»Han höll af mig så mycket ändå», sade hon för sig själf. Det var ej utan att hon kände sig smickrad däröfver, ehuru han endast var en fattig fiskare.

Åren gingo. Det lilla samhället därute i hafsbandet växlade karaktär efter årstiderna. Ån lyste leende sommarsol öfver det brokiga badlifvet, badgästbåtarna kryssade i fjordarna med sina snöhvita segel och stilla kvällar ljödo musikens toner öfver sjön i skenet af praktfulla, färgrika lyktor och bengaliska eldar. Ån rasade stormarna kring klipporna, skotten knallade bland äjderflockarna mellan skären och ute på det upprörda hafvet kämpade fiskarena för sitt dagliga bröd.

Elsa Bark hade blifvit vackrare för hvarje år och beundrarnes skara växte med hvarje badsåsong. Men ingen tycktes ha funnit nåd inför henne, om icke möjligen löjtnant Silfverkrook, som nästan afgudade henne.

En dag några veckor före jul satt Elsa vid fönstret i sitt rum med förgrättna ögon och ett öppet bref i handen. Midt emot henne satt modern och betraktade tankfull snöflingorna, som lustigt dansade och yrde därute för den friska nordoststormen.

Löjtnant Silfverkrook hade anhållit om hennes hand. Och modern försökte förgäfvos förmå henne att mottaga anbudet.

Samtalet afbröts emellertid af konsul Bark, som brådskande steg in i rummet.

»Vi få främmande till middagen i dag. En ame-

rikansk bark kom in i morse och jag kan inte gärna undgå att bjuda kaptenen hit.»

»Nå, det skall bli trefligt att få sig en extra lektion i engelska», menade Elsa och skyndade sig att gömma brevet.

»Det blir nog inte mycket bevändt med den», sade konsuln kort. »Kaptenen är svensk, härifrån sta'n för råsten.»

»Så...»

»Det är Fiskar-Olles Axel, som nu går och trampar eget däck. Jaklar i den pojken, han har tagit sig fram som en hel karl! Stilig skuta för råsten. Ja, ni behöfver inte göra någon extra toalett för det, inte.»

Den gamle köpmannen märkte inte, hur den ena blodvägen efter den andra böljade öfver Elsas kinder. Och knappast hade föräldrarna lämnat rummet, förrän hon kastade på sig hatt och kapp och sprang ut i snöyran.

Verkligen, därute i hamnen låg barken för sina ankare, smäcker och ståtlig med sin höga rigg och stjärnbaneret svajande under gaffeln. Liksom hon förr en gång fann sig stående framför den lilla jakten, stod hon nu och betraktade det vackra skeppet. Men denna gång fann hon situationen mindre löjlig. Hennes blickar gled öfver hela fartyget, de hängde sig fast vid hvarje tåg, hvarje block och stannade slutligen vid namnbrädet. Det klack till i henne: »Elsa» stod där med stora förgyllda bokstäfver.

Det var med klappande hjärta hon på middagen inväntade den unge kaptенens ankomst. I sin fantasi utmålade hon sammanträffandet mellan dem på de mest olika sätt. Men hon kände sig ej litet besviken, då han lät konsuln föreställa sig för henne, utan att med en min förråda att han ens sett henne förut.

»Jag tror visst att vi känna hvarandra förut», framkastede hon med en osäker darrning på rösten, som svalde de flesta orden.

Axel gjorde en artig bugning.

»Jag ber om ursäkt» sade han, »man glömmes så lätt, när man är på sjön.»

Konversationen under middagen var skäligen matt. Konsuln och kaptenen underhöllo sig mest med hvarandra, Elsa satt tyst som muren och konsulinnan framkastede endast emellanåt en fråga om ett och annat, på hvilken hon alltid erhöi ett kort, koncist svar. Efter middagen drogo sig herarne tillbaka till konsuls arbetsrum.

På julaftonen var Axel åter inviterad till konsul Barks hem. Den rättframme köpmannen hade fattat sympati för den unge intelligente sjömannen och pratade gärna bort en stund med honom vid aftontoddyn. Elsa satt midt emot dem vid fönstret sysselsatt med handarbete.

Som de suto där samspråkande blef konsuln utkallad i affärsgröromål. Han ursäktade sig och uppdrog åt sin dotter att underhålla deras gäst, något som hon i detta fallet hade rätt svårt att klara sig med. Men Axel räddade situationen med att berättas spridda drag ur sina äfventyr på sjön och snart var samtalet i full gång.

Det började småningom skymma. Snöfallet var öfver och de lätta skyarna drogo bort i fjärran. Som ett stort glödande eldklot gick månen upp öfver de snötäckta bergen, den ena stjärnan efter den andra började tindra på den mörka vinterhimlen.

»Får jag inte lof att tända ljus?» frågade Elsa efter en stund och reste sig för att fullfölja sin afsikt.

JULKLOCKORNA

»Tack, men jag skall snart gå, så inte för min skull...»

»Tänker ni gå? Och jag som hoppades, att kapten ville stanna hos oss i kväll.»

»Tack, fröken, men julafton vill man gärna vara under eget tak. Ni vill väl inte, att jag skulle lämna min mor ensam nu, när jag inte varit hemma på så många år.»

»Förlåt mig, det tänkte jag inte på. Jag trodde annars ni vore hågad att upplifva gamla minnen. Det blefve ju inte första julaftonen ni är vår gäst.»

Rösten lät något osäker, och Elsa vände bort ansiktet, som om fruktade hon, att den unge kaptenen genom mörkret skulle se rodnaden på hennes kinder.

»Såå, minns ni det?» frågade Axel leende.

»Kanske...»

»Jag trodde ni hade hunnit glömma »den tiden» för längesedan!»

Elsa svarade icke. Axel reste sig upp och gick ett slag fram öfver golvet, betraktande den smärta, smidiga gestalten, som stod framför fönstret, omgjuten af mänskenet. Han såg något glänsa i hennes stora, vackra ögon.

»Har jag sårat er, fröken?» frågade han bestört.

»Nej, nej, jag har heller inte glömt det uttrycket... Och jag har också fått ångra det.»

Den sista meningen kom som en knappast hörbar hviskning, men Axel uppfattade den. Han tyckte sig nog märka, att han ej längre var alldeles likgiltig för henne. Men en viss osäkerhet, tanken på att han i alla fall var den fattige fiska-

rens son, som hon en gång stött ifrån sig, höll honom tillbaka. Det kunde bli ett nytt nederlag för honom, och det finge ej ske. Han gick fram till Elsa och fattade hennes illa hand i sin stora, kraftiga näfve.

»Fröken Elsa, förlåt mig, om jag är bitter. Men jag lofvar, att jag skall glömma...»

»Skulle ni glömma nu, när jag lärt mig minnas och lärt mig älska minnena, så som ni själf gjorde en gång.»

Hon visste ej själf, hur hon fick fram dessa ord, men hon kände, att här gällde det hela hennes lycka.

Han hade sakta lagt sin arm om hennes midja och dragit henne till sig.

»Och ni minnes också den där julaftonen, då vi hand i hand gingo ur den lilla fiskarstugan, under det julklockorna ringde till aftonbön i kyrkan.»

Hon log emot honom genom tårarna.

»Axel, jag minns allt, allt — och i kväll är det min tur att följa dig. Vi ska fira julafton i ditt hem, Axel, ska vi inte?»

Stjärnorna gnistra på den mörka vinterhimlen, månsilfverglitter dansar öfver snön, julgransljusen tindra i människotjäll med samma klara glans som i barndomens sorgfria dagar. Långt nere vid stranden i en torftig fiskarstuga gråter en gammal mor glädjetårar öfver två unga människors lycka.

En dallrande klang tonar genom rymden. Julklockorna ringa till aftonbön.

TRE PORTRÄTT FÖR DAGEN.

Tagna speciellt för HVAR 8 DAG af A. Lindahls fotogr.-affär, Stockholm.

JACOB HENDRIK VAN'T HOFF
(Professor)
eröfrade Nobelpriset i Kemi.

EMIL BEHRING
(Professor)
Nobelpristagare i Medicin.

PAUL COULET
(Fransk advokat)
särskildt inbjuden till Nobelhögtid-
ligheterna i Stockholm.

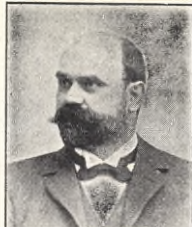
VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

S. V. RUBENSON

P. ANCKARSVÄRD.

H. E. PETERSON.

C. G. NORDSTRÖM.

A. KIKSTEN.

V. STURZEN-BECKER.

HYLLNING. Stockholms målaremästareförening firade den 10 december 20-årsdagen af sin tillvaro, hvarvid särskildt dess stiftare och förste hedersledamot S. V. Rubenson hyllades. Hr R., en broder till Handledningens numera aflidne "flygande" — är som bekant, en af Stockholms mest ansedda handverksmän och förtjänar också att vara det. Han är ock af alla, som med honom kommit i beröring, omtyckt och värderad för sitt vänsälla och välvilliga väsen och upprärande.

UTNÄMNINGAR. Till förste sekreterare i utrikesdepartementet har utnämnts andre sekreteraren därstädes kammarherren *Per Gustaf August Cossva Anckarsvärd*, född år 1865

Till medicinalråd har utnämnts förste provinsialläkaren i Kronobergs län *Herman Esaias Peterson* f. 1856. Den skicklige läkaren, som innehått sin senaste post sedan 1899 och varit bosatt i Växiö, öfles därifrån af tacksamhet och välönskningar.

FÖDELSEDAGAR. 50 år fyllde den 6 december k. kammarmusikus *C. G. Nordström*, bekant och omtyckt man i vida kretsar i Stockholm. N. fick af kamrater i hofkapellet motta en dyrbar minnesgåfva och gaf själf på kvällen en större supé.

En varmt intresserad jaktvän, handlanden *A. Kirsten* af Idaborg vid Malmö, fyllde den 1 december 50 år. Född i Sachsen och svensk undersått sedan 1873 har hr K. äfven gjort sig förtjänt om hundafveln och hade en tid en välrenommerad hundgård vid Göteborg. F. n. är hr K. företrädesvis verksam som importör i större skala af levande vildt för utplantering till jaktens fromma. Den gemytliga och ungdomlike jubilaren hyllades på sin bemärkelsedag af vänner från när och fjärran.

60 år fyllde den 6 december lektorn vid Stockholms realläroverk dr *V. Sturzen-Becker*, och fick den skicklige skolmannen på födelsedagen mottaga många lyckönskningar från vänner, kamrater och lärjungar

70 år fyllde den 11 december stationspektoren *A. Rydholm* i Karpalund, hvilken då samtidigt kunde fira sitt 38-åriga tjänstjubileum vid Kristianstad-Hesselholms järnväg. Vid jubileumsfesten, öfverlämnades till hr R. från vänner, kamrater och trafikanter en vacker minnesgåfva.

80 år fyllde den 12 december öbakshandlanden *Axel Tingberg*. Hr T., som är stockholmare till födseln, etablerade sig 1870 i Göteborg, där han genom omtänksamhet och duglighet upparbetat sin firma till en af de främsta i branschen.

Skeppsredaren, f. d. sjökaptanen *H. M. Grén* i Fiskebäckskil fyllde för några dagar sedan 60 år. Dagen till ära ingingo lyckönskningar från när och fjärran. Glad och vänsäll mot alla, tillönskas han en fridfull lefnadsafton.

DÖDSFALL. I Ystad afled den 27 november advokaten *Bengt Anderberg*, f. 1838. Den aflidne, som dref en betydande advokatverksamhet, hade genom sitt vänsälla och tillmötesgående sätt forskaffat sig många vänner, hvilka med uppriktigt deltagande skola mottaga underrättelsen om hans bortgång.

Den 29 november afled i hufvudstaden ingenjören *Herman Klint*, 61 år gammal. Efter i Uppsala tagen kameralexamen genomgick han Falu bergsskola. 1888 flyttade Klint till Stockholm, där han i Dörjan dref Åskällig fabriksverksamhet. Anställd som kontorschef vid glödlampfabriken Svea, drabbades han för snart tre år sedan af ett slaganfall, som bröt hans krafter och försatte den arbetsamme mannen i överksamhet. Klint var en god, fridsam och älskvärd personlighet, som djupt sörjes af många.

Den 29 november afled i Båstad tullinspektoren *August Carl Cedergren*, f. 1815. Den aflidne hedersmannen kom år 1845 till Båstad som tulltjänsteman och tog afsked med pension 1873.

Den 30 november afled i Häggenäs prestgård komministern i Borgvattnet *Anders Holmer*, f. 1858. H., som var född i Dalarne blef 1882 studerande i Uppsala, afled sedermera prestexamen vid Augustana College, inträdde som prest i svenska kyrkan 1891 samt erhö 1892 sin senaste befattning. Den nitiske omtyckte prestmannen sörjes närmast af maka och fem barn.

Den 3 december afled i Uppsala f. häradshöfdingen i Uppala läns mellersta domsaga *Bengt Nathanael Arwidson*, född 1829. Han blef 1859 vice häradsförordning och 1871 häradsförordning af nyss nämnda post. A. var en synnerligen framstående domare. Vid sitt 25 årsjubileum som häradsförordning vid vinterlingen 1891 fick han också mottaga ovanliga bevis på aktning och tillgivenhet. Bl. a. uppsattes då hans porträtt, som häradsborna låtit måla, i tingsalen.

Den 5 december afled i hufvudstaden translatorn *Hans Siewers*, 49 år gammal. S. var född i Kristiania och hade stora kunskaper i levande språk. S. lär för öfigt härstamma i rakt nedstigande led från tyska kajsarhuset. En syster till honom är gift med den kände vetenskapsmannen professor Brögger. Han sörjes närmast af fader, sysskon, maka och son.

Den 6 december afled i hufvudstaden i en ålder af 79 år musikdirektoren *W. Söhrling*. S. var länge musiklärare vid Visby allm. läroverk och hade stort intresse för sitt kall. Han var äfven kompositör samt ledamot af Musikakademien, vid hvilken han under ett år verkat som vik. sekreterare. S. sörjes närmast af tre döttrar, hvaraf en är fru Wilh. Strandberg vid operan i Stockholm.

Den 10 december afled i Stockholm verkställande direktören i liförsäkringsföreningen "Balder", kaptenen greve *Carl Helmer Mörner*, 65 år gammal. M. tog 1863 afsked från armén och var sedan 1890 verkst. direktör i "Balder". Han sörjes närmast af änka, f. grefvinna Wachtmeister, söner och döttrar samt sonhustru.

Nyligen afled i Stockholm kanslisten i fattigvårdsnämnden *K. Grönlund*, 45 år gammal. G. visade en ovanligt nit i så väl den offentliga som enskilda fattigvården, och många äro säkerliga de, som sörja den välvillige och gode mannen.

AXEL TINGBERG.

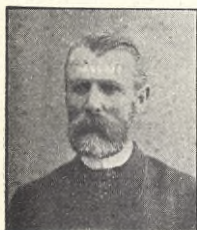
H. M. GRÉN.

ANDERS HOLMER. +

B. L. N. ARWIDSON. +

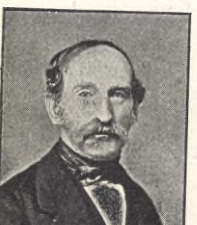
A. RYDHOLM.

BENGT ANDERBERG. +

HERMAN KLINT. +

CARL CEDERGREN. +

HANS SIEWERS. +

W. SÖHRLING. +

C. H. MÖRNER. +

K. GRÖNLUND. +